

ΕΤΟΣ 51ον

10 Αύγουστου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 32 (2619)

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΑ

«Μή ḡ ἐν ὑμῖν σχίσματα»

Ο απ. Παῦλος πληροφορήθηκε ότι στήν Κόρινθο ὑπῆρχαν μεταξύ τῶν χριστιανῶν φιλονικίες, οἱ ὁποῖες δημιουργοῦσαν διαιρέσεις καὶ σχίσματα στὸ σῶμα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό μέ τίν επιστολὴ του τούς γράφει τό αὐτονόητο. Τούς ἐπισημαίνει ότι ως μέλη τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νά ἔχουν ἐνότητα στήν ὄμοιογία τῆς πίστεως –«τό αὐτό πέγητε πάντες»– καί ότι δέν πρέπει νά ύπαρχουν μεταξύ σας σχίσματα. Οι διαιρέσεις ἀπομακρύνουν ἀπό τήν ἀληθεία, ψυχραίνουν τήν ἀγάπην καί ἀποκόβουν τούς ύπαίτιους ἀπό τό Χριστό.

Στό Σύμβιολο τῆς Πίστεως ὄμοιογοῦμε τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Λέμε ότι πιστεύουμε «εἰς Μίαν... Ἐκκλησίαν». Δέ θά μπορούσαμε νά τό πλέμε αὐτό, ἀν μέσα της ἐπικρατοῦσαν διχογνωμίες καὶ διαιρέσεις, πού διασπούσαν τήν ἐνότητά της. "Evas εἶναι ὁ Χριστός, ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἔνα εἶναι τό σῶμα Του. Αὐτό τό ἔνα ἐκκλησιαστικό σῶμα συνάπτει σέ ἐνότητα ὅλα τά διαφορετικά μεταξύ τους μέλη, μέ τά ποικίλα χαρίσματα καὶ τίς διαφορετικές προελεύσεις.

Η ιστορική πείρα

Αύτά διδάσκει ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας μας. "Αν ὅμως μελετήσουμε τήν ἐκκλησιαστική ιστορία ἀπό τούς ἀποστολικούς χρόνους μέχρι τίς μέρες μας θά δοῦμε, ότι αύτά πού κυρίως καταγράφονται εἶναι διχογνωμίες, σχίσματα καὶ αἵρεσεις, γεγονός πού κάνει τήν ὄρθοδοξην ἐκκλησιολογία νά μοιάζει λίγο θεωρητική. "Ετσι, εἶνας «ἐξωτερικός» μελετητής τῆς ιστορίας δυσκολεύεται νά ἐντοπίσει ιστορικές ἀποδείξεις τῆς ἐνότητας τῆς Ἐκκλησίας, γι' αὐτό συνήθως δέν μιλᾶ γιά «Μία» Ἐκκλησία, ἀλλά γιά πολλές. Συνέπεια μάλιστα τῆς ἀντίθηψης, ότι οι Ἐκκλησίες εἶναι πολλές, εἶναι προβολή τῆς ἀνάγκης γιά «ἔνωση τῶν ἐκκλησιῶν». Σ' αὐτό τό σημεῖο ποιλύ συνοπτικά πρέπει νά πούμε ότι αὐτή ἡ «ἐξωτερική» προσέγγιση τῆς ἐκκλησιαστικής ιστορίας ἀγνοεῖ τή φύση τῆς Ἐκκλησίας, καθώς καὶ τίς προϋποθέσεις τῆς ἐνότητάς της. Η ἐνότητα βιώνεται ἀπό τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἀνάλογα μέ τό μέτρο

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. α΄ 10-17)

Σχίσματα καί φατρίες

Ἄδελφοί, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἢ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἵτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἔκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλος, ἐγὼ δὲ Ἀπόλλω, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. Μεμέρισται δὲ Χριστός; Μή Παῦλος ἔσται ρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; Ἡ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβάπτισθη; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γάρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ᾽ ἐναγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγουν, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

τῆς πνευματικῆς τους ὡρίμανσης, ἀνάλογα μέ το κατά πόσο πέρασαν ἀπό τό φόβο στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, μέ τή νόμιμη εὐαγγελική ἀθληση. Ἔξω ἀπό τήν εὐαγγελική ἀγάπη βιώνεται σέ διαφόρους βαθμούς ὁ κατακερματισμός καί ἡ διαίρεση. Καί κάτι ἀκόμη. Ὅταν μιθοῦμε γιά πολλές Ἐκκλησίες ἀγνοοῦμε τό περιεχόμενο μέ τό ὅποιο ἔχει φορτισθεῖ ὁ ὄρος «Ἐκκλησία» μέσα στήν ἀγιογραφική καί πατερική παράδοση· δέ σημαίνει ἀπλῶς σύναξη λαοῦ, ἀλλά τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καί ἐπειδή «εἴς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμέν» (Α΄ Κορινθ. 10,17) δέν ὑπάρχουν πολλές Ἐκκλησίες.

Τό Θεμέλιο τῆς ἐνότητας

Ἄντιθετα πρός τούς «ἐξωτερικούς» μελετητές τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς ὁ ἀπό Παῦλο, στό σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα, μᾶς δίνει τά στοιχεῖα πού χρειάζεται μιά «ἐσωτερική» προσέγγιση αὐτοῦ τοῦ θέματος.

Ὁ ἀπό Παῦλος ἀντιμετωπίζοντας προβλήματα διαιρέσεων ἀνάμεσα στούς χριστιανούς τῆς Κορίνθου, ἐντοπίζει τό θεμέλιο τῆς ἐνότητας τῆς Ἐκκλησίας στό νοῦ καί τή γνώμη. Γράφει στούς Κορινθίους: «ἵτε δέ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ». Μέ τό νοῦ ἀποκτοῦμε τή γνώση τοῦ Θεου. Μέ τή γνώμη ἐκφράζουμε τήν ἐλευθερία τῆς ἐπιπογῆς, τίς προτιμήσεις, τίς συμπάθειες ή τίς ἀντιπάθειες μας. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ γνώμη ἐπηρεάζεται ἀπό τά πάθη μας, τά ὄποια, ὅταν εἶναι ισχυρά, καθίπτουν τή ψυχή μας καί δέν ἀφήνουν τό νοῦ μας νά γνωρίσει τό Θεό, ὅσο εἶναι στόν ἀνθρωπο δυνατό. Ὅταν λοιπόν δέν ἔχουμε προσωπική γνώση τοῦ Θεοῦ, ἡ ὄποια ἐπιβεβαιώνει ἐμπειρικά τήν πίστη πού διδαχθήκαμε, δέν πρέπει νά πέμει αὐθαίρετες δικές μας ἀπόψεις, πού δημιουργοῦν δικογνωμίες, ἀλλά νά «πέγουμε τό αὐτό» μέ τούς ποιμένες καί διδασκάλους μας. Τό «ἵτε δέ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ» εἶναι προτροπή γιά συστηματική ἐσωτερική ἐργασία, ὥστε νά φωτισθεῖ ὁ νοῦς μας μέ τό φῶς τῆς ἀληθινῆς γνώσεως. Ἄν ἡ ἐκκλησιαστική μας ζωή δέν ἀποβλέπει στήν ἀπόκτηση αὐτοῦ τοῦ φωτισμοῦ –πού δωρίζει ὁ Θεός σέ ὄσους κα-

Μετάφραση της Αποστολικής περικοπῆς

Σᾶς παρακαλῶ, ἀδελφοί, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, νά λέγετε ὅλοι τό ἵδιο καὶ νά μήν ύπάρχουν διαιρέσεις μεταξύ σας, ἀλλά νά εἰσθε ἐνωμένοι με τό ἵδιο πνεῦμα καὶ τίνι ἵδια γνώμη. Διόπι ἐπληροφορήθηκα γιά σᾶς, ἀδελφοί μου, ἀπό τούς ἀνθρώπους τῆς Χλόντ, ὅτι ύπάρχουν ἔριδες μεταξύ σας. Ἐννοῶ τοῦτο: καθένας ἀπό σᾶς λέγει, «Ἐγώ εἶμαι τοῦ Παύλου», «Ἐγώ τοῦ Ἀπολλώ», «Ἐγώ τοῦ Κηφᾶ», «Ἐγώ τοῦ Χριστοῦ». Μήπως ἔχει μοιρασθῆ ὁ Χριστός; Μήπως ὁ Παύλος ἐσταυρώθηκε γιά σᾶς; Ὡς μήπως ἐβαπτισθήκατε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου; Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν πού δέν ἐβάπτισα κανέναν ἀπό σᾶς παρά τὸν Κρίσπον καὶ τὸν Γάϊον, διά νά μήν μπορῇ νά πῆ κανείς ὅτι ἐβαπτισθήκατε εἰς τὸ δικό μου ὄνομα. ἐβάπτισα ἐπίσης καὶ τίνι οἰκογένειαν τοῦ Στεφανᾶ. Ἐκτός ἀπ' αὐτούς δέν γνωρίζω ἐάνι ἐβάπτισα κανέναν ἄλλο. Ὁ Χριστός δέν μέ ἔστειλε νά βαπτίζω, ἀλλά νά κηρύχω τὸ εὐαγγέλιον, ὅχι μέ σοφία ρητορικήν, διά νά μή κάσῃ τὴ δύναμίν του ὡς σταυρικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ.

(Εκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Αρχιμ. Εὐ. Αντωνιάδου, Άμ. Αλιβιζάτου, Τερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Θαρίζουν τὸν οὐρανὸν τῆς ψυχῆς τους ἀπό τὰ νέφη τῶν παθῶν— τότε ἔχουμε πλανθασμένη ἄποψη γιά τὴν ἀποστολή τῆς Ἑκκλησίας μέσα στὸν κόσμο.

Ἡ φιλόνικη γνώμη

Οἱ εἱρός Χρυσόστομος ἐπισημαίνει ὅτι εἴναι δυνατό νά είμαστε «κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ», ἀλλά ὅχι «καί ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ», ὅπως συνέβαινε στὸν Κόρινθο, ὅπου ὁ λαός εἶχε διαιρεθεῖ ἀνάλογα μέ τὸ ποιόν διδάσκαλο προτιμοῦσε. Τὰ σχίσματα, δηλαδή πού ἐμφανίσθηκαν ἐκεῖ δέν ὄφείλονταν σὲ διαιρέσεις κατά τὴν πίστην, ἀλλά σὲ διαιρέσεις κατά τὴ γνώμην. Γίνονταν, ὅπως χαρακτηριστικά ἦται, «κατά ἀνθρωπίνην φιλονεικίαν». Εἴναι πράγματι φοβερό νά σκεφθεῖ κανείς ὅτι μπορεῖ νά βρεθεῖ ἔξω ἀπό τὴν Ἑκκλησία – τὴν Κιβωτό τῆς σωτηρίας – ἐπειδή εἴναι «φιλόνικος» στὴ γνώμη, ἐνῶ εἴναι ὄρθιοδοξότατος στὸν πίστην. Ἡ ύπεροψία καί ὁ ἀχαλίνωτος θυμός «καταρτίζουν» τὴ «φιλόνεικη γνώμη». Γ΄ αὐτό χρειάζεται νά καθινώνουμε τὸ θυμό μας μέ τὴν ἀγάπην καὶ νά ἡμερεύουμε τὴν ποικιλή μας μέ τὴν ταπείνωση, ὥστε νά μένουμε ἐνωμένοι μέ τὸ «ἐν σῶμα» τῆς Ἑκκλησίας.

π. Θ.Α.Β.

10 Αὔγουστου 2003: ΚΥΠΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου, Ξύστου ἐπισκόπου Ρώμης τοῦ ἔξ Αθηνῶν († 258).

Τίχος: βαρύς – Εωθινόν: Η΄ – Απόστολος: Α΄ Κορ. α΄ 10-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ΄ 14-22.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 17 Αὔγουστου, Θ΄ Ματθαίου.

Απόστολος: Α΄ Κορ. γ΄ 9-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ΄ 22-34.

ΟΙ ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΙΣ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΕΟΤΟΚΟ

Εις τάς ιεράς ἀκολουθίας τῆς Ἑκκλησίας μας δίδεται πάντοτε ιδιαίτερα θέσις εἰς τίν προσωπικότητα τῆς Παναγίας Μητρός τοῦ Κυρίου. Ἄλλ' ὑπάρχουν, ως γνωστόν, καὶ ὡρισμέναι ἀκολουθίαι ἀφιερωμέναι ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τίν Παναγίαν. Ἐξ αὐτῶν, οἱ περισσότερον δημώδεις καὶ κοινόχροτες εἶναι οἱ ἀκολουθίες τῆς «μηκρᾶς» καὶ τῆς «μεγάλης» παρακλήσεως. Περιλαμβάνουν θερμάς δεήσεις καὶ ικεσίας δι' ὅλας τάς δυσκόλους περιστάσεις καὶ ἀνάγκας τῆς ζωῆς μας, εἰς τάς ὁποίας, ως πιστοί καὶ εύσεβεῖς χριστιανοί, συνηθίζομεν νά ἐπικαλούμεθα τάς πρεσβείας καὶ τήν μεσιτείαν καὶ τήν ἀσφαλῆ προστασίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

«Δέσποινα καὶ μήπερ τοῦ Λυτρωτοῦ, δέξαι παρακλήσεις ἀναξίων σῶν ἵκετῶν», φάλλει, μέ πόνον καὶ μέ πόθον βαθύν, κάθε πιστός πρός τήν Παναγίαν. Καί ἡμεῖς ἀπευθύνομεν κατά τάς ἡμέρας ταύτας τάς παρακλήσεις μας πρός Αὐτήν, ὡς καθένας μέ τά προσωπικά του αἰτήματα, καὶ ὅλοι μαζί εύχόμεθα.

«Τούς βοηθείας τῆς παρά σοῦ δεομένους μά παρίδης, Παρθένε...».

('Από τό βιβλίο τῶν ἐκδόσεών μας
ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΥ)

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΘΕΟΜΗΤΩΡ, τοῦ ἄγίου Νικολάου Καβάσιλα (λόγοι στή Γέννηση, τόν Εὐαγγελισμού καὶ τήν Κοίμηση· μέ εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια).

ΘΕΟΤΟΚΟΣ, τοῦ ἄγίου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ (δύμιλία στή Γέννηση καὶ τρεῖς ἐγκωμιαστικοί λόγοι στήν Κοίμηση· μέ εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια).

ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (Μητροπ. Πατρών Νικοδήμου) 102 κηρύγματα γιά τόν Ἀκάθιστο Ὅμινο, τήν Ὡδή τῆς Θεοτόκου καὶ τό Θεομητορικό ἔօρτολόγιο.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΥ (Μητροπ. Πατρών Νικοδήμου) 98 κηρύγματα γιά τή Μικρή καὶ Μεγάλη Παράκληση καὶ τά ἀγιογραφικά καὶ φαλμικά ἀναγνώσματά τους.

ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΑΙΝΟΣ (Μητροπ. Γουμενίσσης Δημητρίου). Ἐντρύφημα τῶν πιστῶν, μέ ὑμνολογικό καὶ πατερικό ὑλικό γιά θεομητορικές ἔορτές.

ΟΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ (Μητροπ. Φθιώτιδος Νικολάου). Οἱ ἰερές ἐμφανίσεις τῆς Παναγίας σέ Άγιον, οἱ ὄλοφάνερες παρουσίες της στούς πιστούς.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ (Γεωργίας Π. Κουνάβη). Τό πρόσωπο τῆς Παναγίας γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖν φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ιασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Τηλεορατού: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>